

Editöre Mektup

İlgili Yazı: Retroperitoneal Ekstraadrenal Paraganglioma: Olgu Sunumu İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 10(1): 79-83, 2003

Derginizin 2003; 10 (1) : 41-42. sayfalarında yer alan “Retroperitoneal ekstraadrenal paraganglioma: olgu sunumu” başlıklı yazı birçok bakımdan dikkati çekmekte ve eleştiriye değer bulunmaktadır. Katkı olması maksadıyla bu hususlar aşağıda özetlenmiştir.

Paragangliomalar hiç şüphesiz nadir görülen tümörlerdendir. Bu vakada olduğu gibi bir böbrek tümörü ile beraber olması (incidental renal hücreleri karsinom) onu daha da nadir ve belki de eşsiz kılmaktadır.

Ancak, bu kadar değerli bir vaka takdimi, olgunun hikayesinden anlaşıldığına göre hiç değilse **metakronik multipl primer tümör** olarak ele alınmalıdır. Çünkü, 15-16 yıllık süre zarfında hasta multipl biyopsiler sonucunda apudoma + ekstraadrenal paraganglioma + renal hücreli karsinom tanılarını almıştır. Burada sol böbrekteki kitlenin aynı tarafta lokalize ekstraadrenal paragangliomdan ayırıcı tanısının yapılması veya hiç olmazsa renal metastaz olmadığının belirtilmesi gerekmektedir. Nitekim, literatürde paragangliomdan renal metastaz kaydı bulunmamaktadır.

İkinci olarak, burada retroperitoneal paragangliom yeterince morfolojik incelenmeye (histopatolojik, histokimyasal, immünohistokimyasal) tabi tutulmamıştır. Buna ait bir bilgide yoktur. Halbuki bu sunum patoloğlarla birlikte yapılmış olsa idi, hiç şüphesiz tanıyı koyan bir patoloğ , bu eksiklikler olmayacak ve bu kadar değerli bir vaka layık olduğu şekilde değerlendirilmiş olacaktı.

Üçüncü olarak anahtar kelimelerin yetersizliği dikkati çekmektedir. Bu iki kelime ile internette yapılan “Pubmed” taramasında mecmua kaynaklarının hiçbirisine ulaşılmamıştır. Yalnız Lack ve ark ait (şöz konusu yazının 2 nolu literatüründe yer alan yazarlardan ilk üçüne ek olarak Liebermanın PH'nin de katıldığı) “Extraadrenal paragangliomas of the retroperitoneum: a clinicopathologic study of 12 tumors. Am J Surg Pathol 1980; 4(2): 109-20” künyeli yayına ulaşılabilmiştir.¹ Bizim düşündüğümüz anahtar kelimeler olan “retroperiton, ekstraadrenal paragangliom, renal hücreli karsinom” kelimeleri ile yapılan taramada da benzer bir vaka ve çalışmaya rastlanmamış olması belki de bilim tarihinde ilk kez rastlanan bir olgu karşısında olduğumuzu desteklemektedir. Verilen Literatürlerin güncellik ve konu ile ilgileri, ayrıca değerlendirilmesi gereken bir husustur.

Sonuç olarak yazarlar bu katkıları dikkate alarak yazılarını yeni baştan gözden geçirir ve patoloğların da katılımı ile histopatolojik-histokimyasal- immünohistokimyasal çalışmalarla destekleyerek redakte eder ve yurt dışında yayınlarırsa dublikasyon olmaksızın bilim dünyasına çok önemli bir katkı sağlamış olacaklarını düşünüyoruz.

Prof. Dr. Ö.Fahrettin Göze
Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi
Patoloji AD. Başkanı, Sivas

KAYNAKLAR

1. Lack EE, Cubila AL, Woodruff JM, Liebermann PH. Extraadrenal paragangliomas of the retroperitoneum: a clinicopathologic study of 12 tumors. Am J Surg Pathol 1980;4(2):109-20

Yazarların Cevabı

Ekstraadrenal retroperitoneal paragangliomalar, literatürlerde nadir gördüğümüz tümörlerdendir. Genelde yavaş progresyon gösterirler ve rezekte edilemeyen vakalarda bile 10 yıllık sağkalım söz konusu olabilmektedir.¹ Olguda da böyle bir durum söz konusudur ve özellikle vurgulanmıştır.

Olguya, daha önce yapılan operasyonlarda tümör rezeksiyonu yapılmamış, sadece biyopsiler yapılmıştır. Değişik merkezlerde yapılan patolojik değerlendirme, apudoma olarak ortaya konulmuştur. Merkezimizde, tümöre, totale yakın rezeksiyon uygulanmış olup, patolojik olarak 'ekstraadrenal retroperitoneal paraganglioma' tanısı almıştır. Nefrektomi, 2. seanstaki operasyonda gerçekleştirilmiş ve patolojik olarak renal hücreli karsinom olarak değerlendirilmiştir. Pubmed taramasında, 'ekstraadrenal feokromasitoma' + renal hücreli kanser'in senkronize birlikteliği vaka takdimi olarak karşımıza çıkmaktadır.² Benzer özellikler taşımakla birlikte, olgumuz, bu iki tümörün birlikte görüldüğü ilk olgudur.

Yayınlar ve kitaplarda, paraganglioma ile ilgili bazı terminolojik varyasyonlar bulunmaktadır. Eski literatürlerde, paraganglioma ile chemodectoma eş anlamlı olarak kullanılmış olup, medline taramasında, bu anahtar kelimedenden de faydalanılabilmektedir (karışıklık olmaması bakımından anahtar kelimelere eklenmemiştir). Bu yazıda, temelde vurgulanan öğe, tümörün yavaş progresyonu ve total rezeksiyon olmasa da rezeksiyonun (en azından palyasyondaki) önemidir. İki tümörün nadir birlikteliği ayrı bir konu olarak değerlendirilmelidir.

Yrd. Doç. Dr. Gökhan Söğütü
İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi
Genel Cerrahi AD. Malatya

KAYNAKLAR

1. Grant CS. Pheochromocytoma. In: Clark OH, ed(s). Textbook of Endocrine Surgery. 1st ed. Philadelphia: W.B.Saunders 1997: 513-528.
2. Vendeira p, et al. Extra-adrenal pheochromocytoma and renal cell carcinoma- an unusual case of tumour synchronism. Scand J Urol Nephrol. 1999; 33: 133-5